

ÖZET

2013 yılından önce Moda Sineması olarak bilinen Moda Sahnesi, 1980’li ve 90’lı yıllarda İstanbul’da sanat alanının önemli mekanlarından biri olmuştur. Aradan geçen yıllar nedeni ile zaman içerisinde yıpranmış olsa da eski kültürel hayatın popüler mekanlarından biri olduğu gerçeğini kaybetmemiştir. Geçirdiği yenilenme süreciyle birlikte yeni bir soluk kazanmış ve Kadıköy’ün önemli kültür mekanlarından birisi haline gelmiştir ve günümüzde Anadolu yakasının entelektüel hayatının önemli merkezlerinden biri olarak bilinmektedir.

Tüm dünyayı etkisi alan ve toplumsal yaşamı etkilediği gibi sanat alanındaki birçok faaliyetin durmasına yol açan Covid-19 pandemisi sürecinden tüm kurumlar gibi Moda Sahnesi de büyük zararlar almıştır. Moda Sahnesi Covid-19 pandemisi devam ettiği süreçte faaliyetlerini sürdürememiş ve finansal olarak birçok sıkıntılı durumla karşı karşıya kalmıştır. Kurulduğu günden bu yana birçok tiyatro oyununun sahnede oynanmasında yeri olan Moda Sahnesi Covid-19 pandemisi etkisiyle tiyatro oyunlarının seyirciye ulaşmasında dijital olanakları kullanmış ve tiyatronun dijital dönüşümüne uyum sağlayarak sürdürülebilirlik stratejisi geliştirmiştir. Bu araştırmada, Covid-19 pandemisi nedeniyle uzun süre kapalı tutulan tiyatro kurumlarının yaşamış olduğu süreç araştırılmış ve bu kapsamda Moda Sahnesi örnek alınarak kurumun bu dönem boyunca neler yaptığı, pandemiden ne derecede etkilendiği incelenip değerlendirilmiştir. Türkiye’de sahne etkinliklerinin zorunlu bir şekilde dijitalleşme sürecine nasıl ve neden geçtiği araştırılmış Covid-19 pandemisi sebebiyle dijitalleşen sahne kavramının tiyatrolar üzerinde yol açtığı etkiler örneklerle gösterilmeye çalışılmıştır. Moda Sahnesi örneği esas alınarak sahnenin pandemi süreci ve sonrası yaşadıkları dönem incelenmiş ve tiyatronun genel sanat yönetmeni ile birebir röportaj gerçekleştirilmiştir. Bu tezin amacı, İstanbul’da birçok farklı sanat

etkinliklerine ev sahipliği yapan Moda Sahnesi'nin pandemi döneminde sanat kurumlarının seyirci almaya kapatılmasıyla başlayan süreçte dijital mecraları hangi stratejiyle kullandıklarını incelemektedir. Sahnenin pandemi döneminde yapmış olduğu 'Sahnedeki Naklen' projesi, geçmiş dönemde oynamış olduğu oyun afişlerinin yeniden tasarlanıp internet üzerinden satış sürecinin gerçekleştirilmesi, İş Sanat 'Provanın İzle' etkinliği ve 'Ödemiyoruz Eylemi' gibi yaşadığı süreçler incelenmiş ve değerlendirilmiştir. Tiyatronun dijitalleşme aşamalarının hem toplum üzerindeki etkileri hem de sahne sanatlarının teknolojik öğeleri kullanmaya yönelik olan girişimleri ilerleyen dönemde toplumların gelişmesi ve tarihi süreçleri açısından önem arz eden konulardan birisi olacağı öngörülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Moda Sahnesi, Sanat Yönetimi, Tiyatroda Dijital Dönüşüm, Covid-19, Pandemide Tiyatro, Tiyatroda Dijitalleşme, Sahnedeki Naklen

ABSTRACT

Moda Sahnesi, known as Moda Sineması before 2013, was one of the most important venues of the art scene in Istanbul in the 1980s and 90s. Although it has been worn out over time due to the passing years, it has lost the fact that it was one of the popular venues of the old cultural life. With the renewal process it has undergone, it has gained a new breath and has become one of the essential cultural venues of Kadıköy. Today, it is known as one of the critical centers of the intellectual life of the Anatolian side.

Like all institutions, Moda Sahnesi suffered significant damage from the COVID-19 pandemic, which affected the whole world and led to the cessation of many art and social life activities. Moda Sahnesi could not continue its activities during the Covid-19 pandemic and faced many financially troubled situations. Moda Sahnesi, which has been involved in the performance of many theater plays on the stage since its establishment, has used digital opportunities to reach the audience due to the COVID-19 pandemic and has developed a sustainability strategy by adapting to the digital transformation of theater. In this study, the process experienced by theater institutions that were closed for a long time due to the Covid-19 pandemic was investigated, and in this context, taking Moda Sahnesi as an example, what the institution did during this period and to what extent it was affected by the pandemic were examined and evaluated. It has been investigated how and why the stage activities in Turkey have undergone a compulsory digitalization process, and the effects of the digitalized stage concept on theaters due to the COVID-19 pandemic have been tried to be shown with examples. Based on the example of Moda Sahnesi, the stage's pandemic process and its aftermath were examined, and a one-on-one interview was conducted with the general artistic director of the theater. This thesis aims to explore the strategy with

which Moda Sahnesi, which hosts many art events in Istanbul, uses digital media in the process that started with the closure of art institutions during the pandemic. The processes such as the 'Sahnedeki Naklen' project, the redesign of the play posters of the past plays and the realization of the sales process over the internet, the İş Sanat 'Watch from Rehearsal' event, and the 'We Don't Pay Action' were examined and evaluated. It is predicted that both the effects of the digitalization stages of theater on society and the attempts of performing arts to use technological elements will be essential issues regarding the development and historical processes of societies in the future.

Keywords: Moda Sahnesi, Arts Management, Digital Turn, Covid-19, Theatre during the Pandemic, Online Theater